

УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ
АДМІНІСТРАЦІЇ МОСКОВСЬКОГО РАЙОНУ
ХАРКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

ХАРКІВСЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНИЙ КОМПЛЕКС
«ШКОЛА І-ІІІ СТУПЕНІВ – ДОШКІЛЬНИЙ
НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД (ЯСЛА-САДОК)» №8
ХАРКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

МІСЬКИЙ КОНКУРС УЧНІВСЬКИХ ТВОРЧО-ПОШУКОВИХ РОБІТ

«Мій родовід»

Номінація «Мій родовід: від витоків до сучасності»

Тема «Мій родовід – моє коріння»

Підготував
Стешенко Владлен,
учень 9-А класу
Харківського навчально-виховного
комплексу «Школа І-ІІІ ступенів –
дошкільний навчальний заклад
(ясла-садок)» №8
Харківської міської ради
Харківської області

Керівник
Вернигора Тетяна Іванівна
вчитель української мови й
літератури,
вчитель-методист,
спеціаліст вищої категорії

2017

*Родина, рід, які слова святі
Вони потрібні кожному в житті
Бо всі ми з вами ніжні гілочки,
На дереві, що вже стоїть віки.
Це дерево – наш славний родовід,
Це – батько й мати, прадід твій і дід.*

У кожного з нас є своя родина. Це найдорожчі нам люди, які нас найбільше люблять. І ми їх любимо, бо без них не уявляємо свого життя. Саме в родинному колі людина робить свої перші кроки, звідси вона виходить у широкий світ, навчається любові і добру. Тут вона вчиться шанувати свій родовід, свою землю, берегти пам'ять свого роду.

На щастя, моя сім'я зберегла нехай не всю, але велику частину історії роду. Від витоків до сучасності передавалася ця спадщина із розповідями батьків, бабусь, дідусів. У процесі виконання конкурсної роботи я ще більше полинув у історію моєї сім'ї, дізнавшись багато цікавого зі спогадів моїх родичів, розглядаючи документи та фотографії минулих років.

Одна з гілок мого родового дерева виходить із с. Старовірівка Нововодолазького району Харківської області [Додаток 1].

Село виникло в першій половині XVIII ст., засновниками його були переселенці-старообрядці з Курської та Орловської губерній. Понад триста років тому на Харківщину цих людей привела біда. Церковної реформи, проведеної в середині 1650-х років православним патріархом Никоном, значна частина духівництва і рядової пастви не прийняла. Боротьба закінчилася перемогою прибічників реформи, а старообрядцям оголосили анафему, проти них почалися жорстокі репресії. Рятуючись від переслідувань, ревнителі «старої віри» мусили зніматися з обжитих місць і тікати в інші. За місцевими переказами, в селище прийшли п'ятнадцять сімей старовірів. Отримавши дозвіл оселитися, вони заклали перші дерев'яні хати, розпочали землеробство. Ці люди дуже ревнотно зберігати свою культурну та побутову самобутність, тому і зараз в селі Старовірівка можна насолоджуватися досить яскравим діалектом.

Мій прапрадід Лука Матвійович Дурнів народився 25.10.1865 р. Він як і його батько, був церковним старостою, який відав господарством громади.

Дурнів Л.М. з донькою Мотроною

Моя мати декілька років тому цікавилася походженням прізвища Дурнів, працюючи в архівах області. Вона дізналася, що прізвище походить із сполучення – «дурнів до праці», тобто ці люди настільки були працездатні, що дозволяли собі перепочити тільки у великі церковні свята. І дійсно, Лука Матвійович був чесною і порядною людиною, зосередженою на праці для благоустрою громади. Був правдолюбом, його словам можна було довіряти. Він користувався великою повагою серед односельців. Був одружений на Анастасії Павлівні Сторенко, з якою мав десятеро дітей. Мій прадідусь Михайло Лук'янович (18.09.1919 р.) був наймолодшим у сім'ї. Народжуючи його, мати померла, тому вихованням займався батько.

Суттєві зміни у розвитку громади і в житті моєї родини пов'язані з більшовицькою колективізацією. Прапрадіда Луку позбавили громадських прав і хотіли виселити до Сибіру, тому що він чинив опір насильницькій колективізації. До цих пір невідомо, чому після місяця перебування у Холодногірській в'язниці м. Харкова його все ж відпустили додому. Це був дуже могутній чоловік, який став опорою своїм односельцям і в страшні часи Голодомору (1932–1933 рр.), і під час окупації селища німецькими фашистами (1942–1943 рр.). Незважаючи на

неприйняття влади, він залишався справжнім патріотом, який благословив на боротьбу із загарбниками всіх своїх шістьох синів. Четверо з них героїські загинули на фронтах. Помер Лука Матвійович у 1949 році.

Мій прадід Михайло Лук'янович Дурнєв був достойним сином свого батька. У 1938 році його призвали до армійської служби. І вже у 1939 році він брав участь у радянсько-фінській війні (1939–1940 рр.). Потім його полк був переведений до м. Каунас (Литва). До його мобілізації залишалися лічені дні, коли розпочалися бойові дії на Східному фронті Другої світової війни. Йшли запеклі бої під Смоленськом, потім відступ до Ленінграда й бойові дії у складі Ленінградського й Волхівського фронтів.

Дурнєв М.Л.

Бої на Волхівському фронті проходили в складних умовах, у болотах, у постійних сутичках із противником. Це був тяжкий період. Михайло героїчно боровся за честь своєї родини і країни. Під час цих боїв у серпні 1943 року прадіда було тяжко поранено. Лікарі Ленінградського воєнного госпіталю провели унікальну операцію, видаливши бійцю одну легеню. Шанси вижити були мізерні. Але Михайло мав силу духу свого роду, прагнення життя, тому вистояв. Додому він повернувся тільки у 1945 році, після тривалого лікування. Лікарі госпіталю і в післявоєнні роки надсиляли запити щодо стану його здоров'я, приїжджали із дослідженням, до кінця не вірячи у подібне чудо.

За проявлений у боях героїзм, стійкість та мужність, сержант Дурнєв Михайло Лук'янович був нагороджений багатьма медалями й орденами, серед яких орден «Вітчизняної Війни I ступеня», орден «Червоної Зірки», орден «За мужність», медалі «За оборону Ленінграда», «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні», медаль Жукова [Додатки 2–4].

Правду говорять: «Не було б щастя, так нещастя допомогло». У госпіталі мій прадід зустрів свою долю. Несподіваним було те, що ця дівчина – його землячка, теж зі Старовірівки. Моя прабабуся Бородінова Лідія Трохимівна під час війни була медсестрою у госпіталі. Це була зовсім юна, але героїчна дівчина. Досить часто вона залишалась у госпіталі на троє, четверо діб, іноді без сну та їжі. І медичний персонал, і поранені бійці дуже поважали її за постійне прагнення допомогти.

Дурнєв М.Л. (праворуч знизу), Бородінова Л.Т. (травень, 1944 р.)

У подальші роки Михайло та Лідія тримались один за одного, ділили горе і радість одне з одним, тому змогли подолати всі післявоєнні труднощі. У них народилися син Володимир та донька Світлана (моя бабуся).

Дурневи Михайло і Лідія з дочкою Світланою

Після війни прадід брав активну участь у патріотичному вихованні школярів (працював у школі воєнруком). Неодноразово вони з прабабусею відвідували зустрічі фронтовиків [Додаток 5]. На жаль, свого прадіда я не пам'ятаю, він помер у 2003 році, коли мені був один рік. Але прабабусю Лідію я знаю добре, мені завжди подобалися її спогади. Лідія Трохимівна померла минулого літа.

Не можна не згадати двоюрідного брата прабабусі – Толстого Степана Калістратовича – Героя Радянського Союзу.

Толстой С.К.

Лейтенант Степан Калістратович Толстой (29.11.1921 – 04.04.1962) – командир стрілецької роти 569-го стрілецького полку (161-а стрілецька дивізія, 40-а армія, Воронезький фронт), перебуваючи в групі захоплення, під навальним вогнем ворога серед перших 23 вересня 1943 року переправився через річку Дніпро

біля села Зарубинці Канівського району Черкаської області України. Закріпившись на цьому плацдармі, він кілька разів піднімав роту в контратаку, запалюючи бійців особистим прикладом. Потім ввірена лейтенанту Толстому стрілецька рота брала участь у запеклих боях за розширення легендарного Букринського плацдарму на правому березі Дніпра. Указом Президії Верховної Ради СРСР від 23.10.1943 року за зразкове виконання бойових завдань командування на фронті боротьби з німецько-фашистськими загарбниками і проявлені при цьому мужність і героїзм Толстому Степану Калістратовичу присвоєно звання Героя Радянського Союзу з врученням ордена Леніна і медалі «Золота Зірка». Ім'ям Героя названа вулиця в його рідному селі Старовірівка, там же, на фасаді сільської школи, в пам'ять про славетного випускника, встановлена меморіальна дошка.

Моя бабуса Світлана Михайлівна народилася у 1950 році. Від своєї мами вона перейняла потяг до медицини. І в 1968 р. вступила до медичного училища м. Харкова. Потім працювала акушеркою в лікарні. У місті вона зустріла свого майбутнього чоловіка – Мусалова Дамира Бургановича.

Мій дідусь Дамир Бурганович усе життя мріяв стати інженером-конструктором і після закінчення школи пішов навчатись у Харківський політехнічний інститут за спеціальністю «Двигуни внутрішнього згорання». Він був дуже цілеспрямованою людиною, що звикла досягати у житті високих цілей. Науково-конструкторські розробки діда дали значний внесок у виготовлення гусеничних машин, які використовувались як для сільськогосподарських потреб, так і для потреб армії. Впродовж тривалого часу він працював на посаді керівника відділу Головного спеціалізованого конструкторського бюро двигунів (ГСКБД). Енергію науковця та кваліфікованого спеціаліста Дамир Бурганович спрямовував на виконання поставлених перед ним та його колективом завдань. При цьому він виявляв найкращі риси свого характеру – поважне ставлення до співробітників, самостійність при прийнятті рішень, глибинні знання, вміння відстоювати свою думку.

Робота над новим двигуном. Мусалов Д.Б. в центрі

У 1973 році народилася моя мама Олена. І поки бабуса знаходилася у відпустці, дід Дамир умовив її продовжити подальше навчання в Українському заочному педагогічному інституті (УЗПІ) м. Харкова. Так мої бабуса й дідусь стали творчими однодумцями, колегами по роботі. Дамир Бурганович «зачарував» жінку своїми конструкторсько-раціоналізаторськими розробками.

За бездоганну працю та досягнення Дамир Бурганович неодноразово нагороджувався Почесними грамотами ГСКБД, Харківського обкому профспілки, Міністерства тракторного і сільгоспмашинобудування СРСР і ЦК профспілки. Нагороджений також медалями «За доблесну працю», «Ветеран праці», має безліч патентів і винаходів.

Я дуже любив свого діда, бо він постійно піклувався про мене, проводив зі мною увесь вільний час. Але 11 грудня 2012 року його не стало. Це тяжка втрата для нашої сім'ї і для мене особисто, бо він для мене завжди був найкращим, найнадійнішим, найсправедливішим... І хоч його немає зараз поряд, він назавжди залишиться для мене другом і мудрим наставником.

Моя мама, Олена Дамирівна Стещенко – центр нашої сім'ї. Вона добра, ласкава і ніжна. Мама ніколи не підвищує на мене голос. Завжди все пояснить, розкаже і покаже. Якщо щось не виходить, мама мене підтримує і допомагає впоратися з усіма труднощами, бо вона сама – борець.

Родинна сила духу Дурнівських-Мусалових знайшла відображення у характері моєї матері. Навчаючись у Харківській загальноосвітній школі №8, вона проявила себе працелюбною та уважною ученицею, відмінницею навчання. Вона брала активну участь у громадській і творчій роботі школи. У неї багато грамот та дипломів-переможця за всі роки навчання.

Я теж навчаюсь у школі №8, і мені дуже приємно, коли через стільки років, вчителі добрим словом згадують мою матусю. По закінченні школи в 1990 році, мама отримала срібну медаль.

Стешенко О.Д.

У 1995 року мама закінчила економічний факультет Української державної академії залізничного транспорту, отримавши диплом з відзнакою. Талановиту студентку запросили до подальшого навчання в аспірантурі академії. Олена Дамирівна успішно поєднувала написання дисертації з викладанням дисциплін фінансового профілю студентам. У 2000 році вона захистила дисертацію у Харківському Національному університеті імені В.Н.Каразіна, отримавши науковий ступінь кандидата економічних наук, а у 2001 році – наукове звання доцента кафедри фінансів. Олена Дамирівна автор понад 90 наукових праць, серед яких монографія, навчальні посібники, навчально-методичні розробки, статті у вітчизняних та зарубіжних наукових журналах. Нагороджена багатьма дипломами і грамотами.

В Українському державному університеті залізничного транспорту мама викладає вже 21 рік. Студенти її дуже люблять. Лекції та практичні заняття проходять легко і цікаво. Студенти, аспіранти й колеги поважають Олену Дамирівну. У святкові дні у нас дома постійно дзвонить телефон – це колишні студенти вітають мою матусю з різних міст України та з-за кордону. Я пишаюся своєю мамою. Адже не кожному дано бути викладачем з великої літери [Додаток 6].

2000 рік для мами був дуже сприятливий: багато наукових та професійних досягнень, а головне – вона зустріла свого чоловіка, мого батька, Стешенка Юрія Миколайовича. У 2002 році народився у них я – Стешенко Владлен Юрійович – єдиний і улюблений син. Зараз навчаюсь у школі, потім здобуватиму вищу освіту. Я дуже стараюсь бути гідним мого родоводу, зберегти сімейні традиції.

На жаль, моя дослідницька робота не може вмістити розповідь про всі гілки родинного дерева. Але готуючи її, я стільки всього цікавого й корисного дізнався про своїх багатьох родичів. Кожен з них – особистість, життя якої гідне окремої розповіді.

На родинні свята збирається багато моїх родичів. Про деяких важко сказати – двоюрідні вони мені чи троюрідні, чи якого ступеня споріднення, але ми всі маємо одне коріння, ми – рідні. І щастя в тому, що я знаю – хто я і звідки. І дуже хочу, щоб історію мого родоводу і його традиції зберегли мої діти і онуки.

ДОДАТКИ

Додаток 1

Родовий маєток Дурневих (с. Старовірівка)

*Старовинний храм Іоанна Богослова, де мій прапрадід був церковним старостою
(пам'ятка архітектури ХІХ століття, зроблений без єдиного гвіздка,
знаходиться напроти нашого маєтку)*

*Фольклорний колектив с. Старовірівка, липень 2008 р.
(друга праворуч моя прабабуся Дурнева Л.Т.)*

Додаток 2

„ЗА ПОБЕДУ НАД ГЕРМАНИЕЙ
В ВЕЛИКОЙ ОТЕЧЕСТВЕННОЙ ВОЙНЕ
1941—1945 гг.“

УДОСТОВЕРЕНИЕ

ЗА УЧАСТИЕ В ВЕЛИКОЙ
ОТЕЧЕСТВЕННОЙ ВОЙНЕ

Сергеев

Дурнев

Михаил Лукьянович

УКАЗОМ ПРЕЗИДИУМА ВЕРХОВНОГО
СОВЕТА СССР от 9 мая 1945 года
НАГРАЖДЕН МЕДАЛЬЮ

„ЗА ПОБЕДУ НАД ГЕРМАНИЕЙ
В ВЕЛИКОЙ ОТЕЧЕСТВЕННОЙ
ВОЙНЕ 1941—1945 гг.“

От имени ПРЕЗИДИУМА ВЕРХОВНОГО
СОВЕТА СССР МЕДАЛЬ ВРУЧЕНА

21 февраля 1946 г.

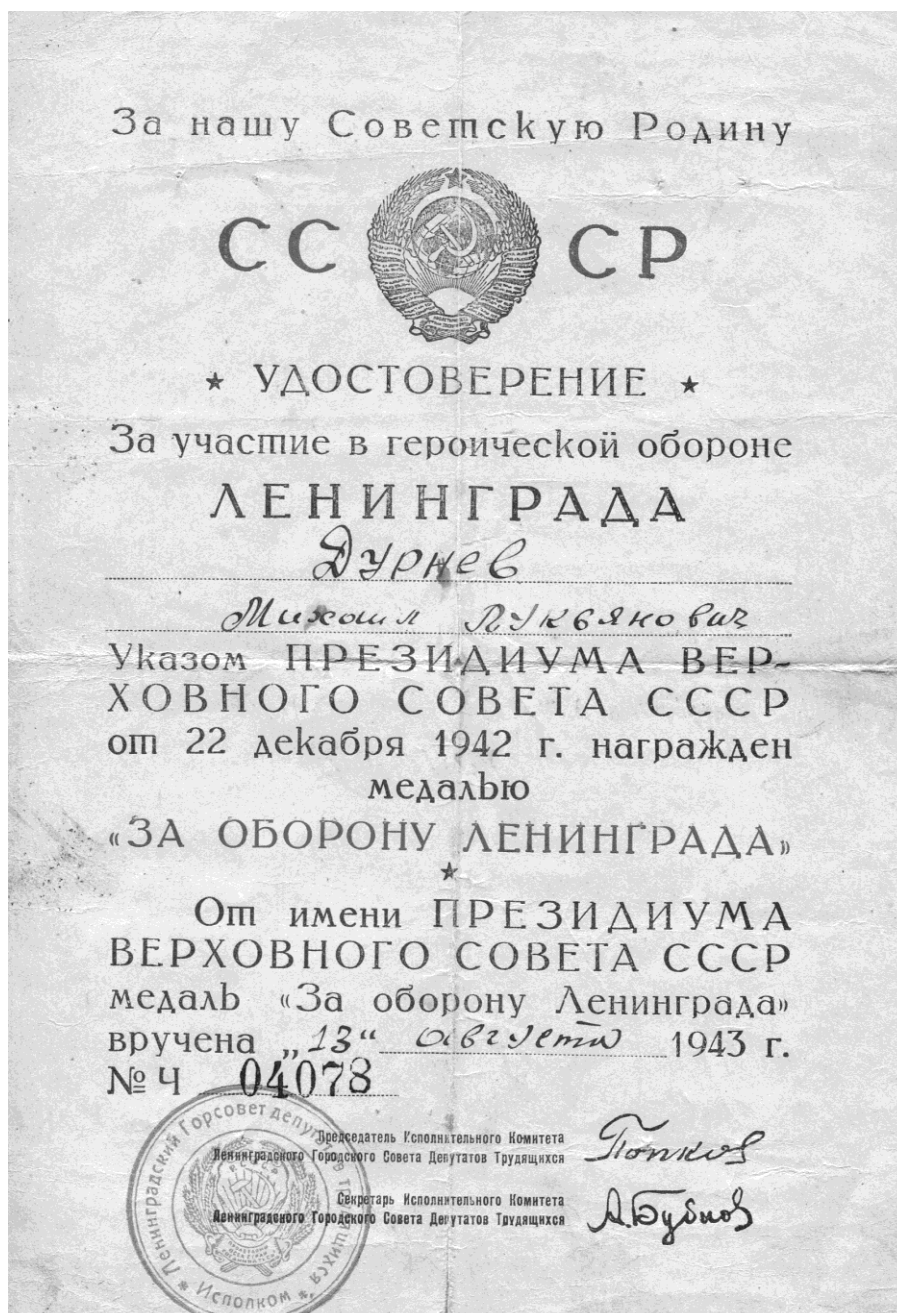
Александровский Раиса

(должность, военное звание и подпись лица,

М. П.

В. П. Сидоркин
вручившего медаль)

Посвідчення про нагородження мого прадіда Дурнева М.Л.

Посвідчення про нагородження мого прадіда Дурнева М.Л.

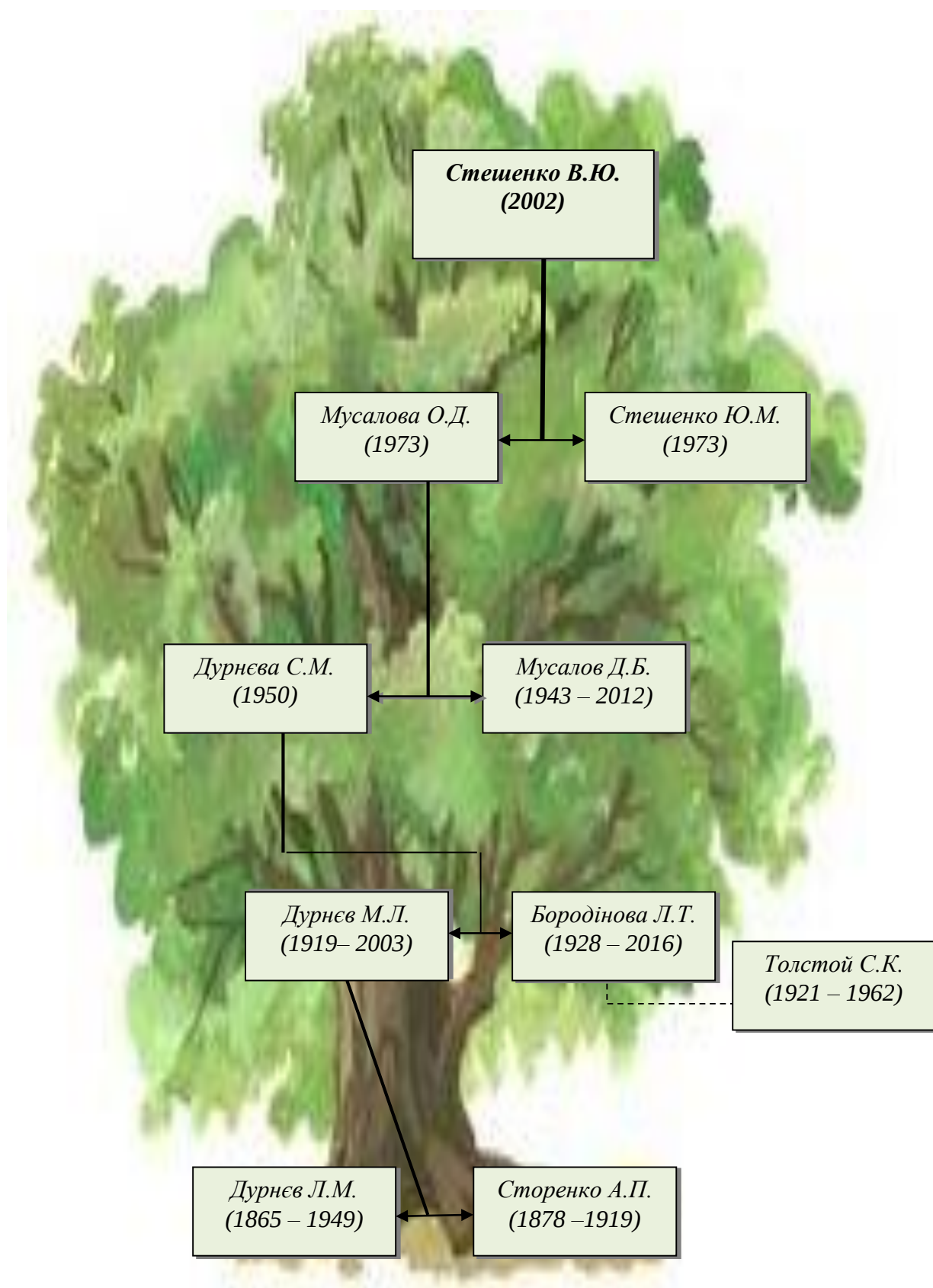
*Ленінградський воєнний госпіталь, грудень 1943 року
(Дурнев М.Л. перший знизу ліворуч)*

*Зустріч фронтовиків Ленінградського фронту.
(Дурнев М.Л. знизу другий праворуч, за ним його дружина Лідія Трохимівна)*

*Моя мати Стешенко О.Д. (друга знизу праворуч) у складі державної
екзаменаційної комісії із захисту дипломних робіт (2014 р.)*

Одна з гілок мого рідинного дерева